

Strategi for dialog med berørte parter

Innledning

VKM skal levere vitenskapelige risikovurderinger av høy kvalitet i god dialog med omverdenen. Kommunikasjonsarbeidet skal bidra til at samfunnet har tillit til VKM og VKMs arbeid.

- Gjennom dialog får vi innspill som kan gjøre oss bedre. Vi kan få bedre faktakunnskap, vi kan få innspill til måten vi jobber på og bedre datagrunnlag til vurderingene.
- Bedre dialog vil bidra til at målgruppene forstår mer av VKMs og EFSAAs arbeid, slik at de er bedre forberedt når VKM og EFSA publiserer risikovurderinger.
- Gjennom dialog med de som berøres, vil vi få bedre kunnskap om deres informasjonsbehov, slik at vi kan tilrettelegge kommunikasjonsarbeidet bedre.
- Dersom målgruppene har tillit til oss, vil de kunne videreformidle vår informasjon, slik at VKM når bedre ut.

Hensikten med strategien er å få en systematisk tilnærming til vår dialog med berørte parter. Strategien skal bidra til at VKM bruker sine ressurser smartest mulig.

Begrepet «berørte parter» omfatter alle som berøres av VKMs arbeid, f.eks. oppdragsgivere, kunnskapsinstitusjoner, næringer, interesseorganisasjoner, journalister og forbrukere.

Strategien gjelder kommunikasjon av VKMs arbeid med enkeltrapporter og synliggjøring av EFSAAs arbeid.

Strategien dekker også dialogen med Helse- og omsorgsdepartementet, de andre matdepartementene og Klima- og miljødepartementet.

Strategien dekker ikke dialogen med Mattilsynet og Miljødirektoratet knyttet til arbeid med å utarbeide risikovurderingene. Den er dekket av egne samhandlingsavtaler.

Strategien dekker ikke VKMs løpende EFSA-arbeid gjennom møtene i Advisory Forum, Focal Point og Communication Experts Network. Det er utarbeidet en egen strategi for EFSA-arbeidet.

Rammer for strategien

Strategien bygger på den statlige kommunikasjonspolitikken, VKMs strategi for 2015-2018, VKMs kommunikasjonsstrategi og input fra medarbeider i EFSA's kommunikasjonsavdeling.

Den statlige kommunikasjonspolitikken stiller krav til dialog i kommunikasjonsarbeidet.

Ifølge strategi for 2015-2018 skal VKM utføre risikovurderinger i god dialog med omverdenen. "Bedre dialog" er et av satstingsområdene i strategien.

Målet for VKMs kommunikasjonsarbeid er å bidra til at samfunnet har tillit til VKM og til arbeidet vi utfører.

Mål for det eksterne kommunikasjonsarbeidet er blant annet:

- VKM skal invitere målgruppene til dialog. Vi skal dele av vår kunnskap og være åpne for innspill. Vi skal opprette fysiske og elektroniske møteplasser for dialog.

VKMs berørte parter

I kommunikasjonsstrategien er målgruppene delt inn etter hvilken type av relasjon de har til VKM.

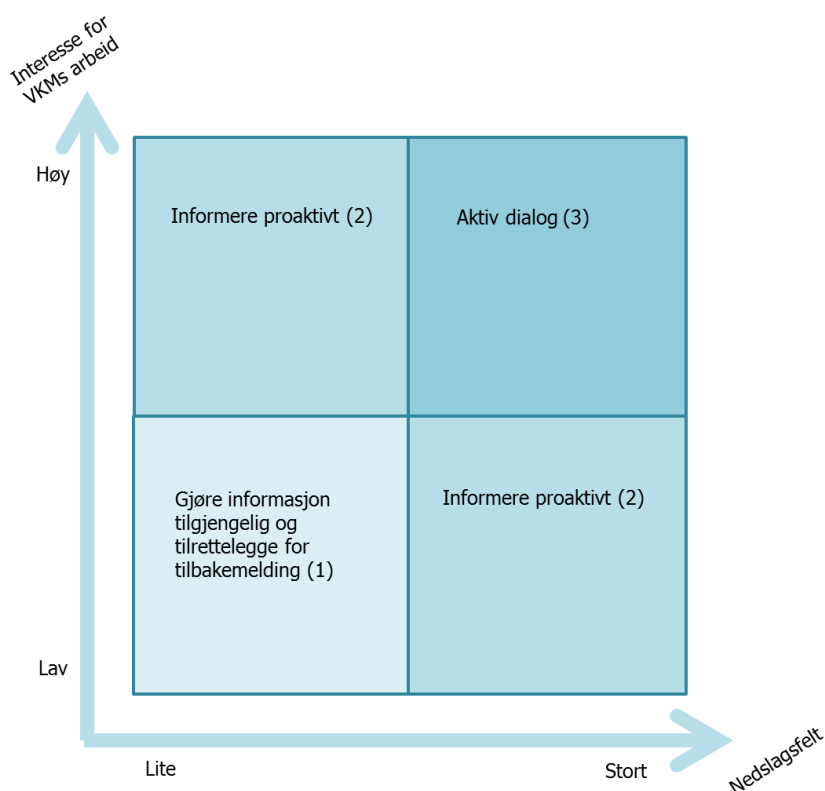
- **Eier, oppdragsgivere og deres eierdepartementer, og øvrige departementer** kjenner godt til VKMs rolle, oppgaver og måten VKM jobber på. Saksbehandlerne i Mattilsynet og Miljødirektoratet kjenner detaljene i rapportene/prosjektene? de er observatør i, men har sjelden spisskompetanse på fagområdene som hver rapport omhandler.
- **Institusjonene hvor medlemmene er ansatt** kjenner i større eller mindre grad til VKMs rolle, oppgaver og måten VKM jobber på. De kjenner godt til fagfeltene de selv dekker. De vil være opptatt av å synliggjøre at deres ansatte har bidratt i arbeid som publiseres. De er rekrutteringsbase for nye medlemmer.
- **De profesjonelle (de som forholder seg til VKM gjennom arbeidet, kan være videreformidlere)** har større eller mindre grad av kunnskap om fagområdet som hver rapport omhandler. Noen har spisskompetanse. De profesjonelle kjenner i større eller mindre grad til måten VKM jobber på. De ønsker å lese hele eller deler av rapportene og kjenner gjerne feltet som rapporten omhandler. De kjenner godt eller ikke godt til VKMs rolle og måten VKM jobber på.
- **Videreformidlere** har gjerne behov for at innholdet tilrettelegges. Videreformidlere leser hele eller deler av rapporten. Videreformidlere har stor variasjon i fagkunnskap

og kjenner i varierende grad til feltet som rapporten omhandler. Videreformidlere trenger ofte at rapporten settes inn i en sammenheng. De kjenner ofte ikke til VKMs rolle og måten VKM jobber på.

- **Andre** brukere er alle som er opptatt av trygg mat og VKMs arbeid. De har ikke nødvendigvis fagkompetanse og kjenner stort sett ikke til fagfeltene, VKMs rolle eller måten VKM jobber på. De har behov for enkel informasjon om rapportene, måten VKM arbeider på og feltet som hver rapport omhandler. Se kommunikasjonsstrategien

Inndeling av målgrupper etter interesse for VKM og størrelse på nedslagsfelt – Nivå 1, 2 og 3

Basert på variablene interesse og størrelse på nedslagsfelt, er dialog med berørte parter delt inn i tre nivåer. Dette er illustrert i figur 1. under.

Figur 1: Inndeling i tre ulike nivåer av kommunikasjon og dialog med berørte parter ut fra interesse for VKMs arbeid og størrelse på den aktuelle berørte parts nedslagsfelt.

Inndelingen gjøres både for VKM som etat og når enkeltsaker kommuniseres. Enkeltpersoner, som ikke er knyttet til organisasjoner eller som er journalister eller fagfolk, vil i utgangspunktet ikke bli kategorisert. Unntaket er f.eks. enkelte spesielt engasjerte gode kritiske venner som vi har i sosiale medier.

- **Nivå 1. Gjøre informasjon tilgjengelig og tilrettelegge for tilbakemelding:** Informere på nettsidene om bestillinger/publiserte vurderinger og info fra VKM og EFSA, Twitter, LinkedIn, Instagram. Blogg. Kanalvalg vil variere med type sak.
- **Nivå 2. Informere proaktivt:** I tillegg til (1) informere direkte via e-post når det er aktuelt, f.eks. når VKM starter på et nytt oppdrag, varsel om publisering fra EFSA. Invitere til overleveringsmøter og formøter.
- **Nivå 3. Aktiv dialog:** I tillegg til (1) og (2) invitere til årlig berørte parter-dag. Vurdere behov for andre faste møter med enkeltgrupper eller aktører, som f.eks. Artikkel 36-institusjonene. Artikkel 36-institusjoner er institusjoner som står på EFSAAs liste over institusjoner som får gjøre visse utredningsoppdrag for dem. Ta opp i møtene temaer som angår de berørte partene og VKM. Be om innspill i utforming av f.eks. infografikk og spørsmål/svarlister, eller bidra som høringssekspert (ordvalg endres evt).

VKMAs berørte parter settes inn i diagrammet. Diagrammet brukes også i kommunikasjonsplaner for enkeltvurderinger, og da særlig de store vurderingene.

Plattformer for dialog med berørte parter

Arrangere berørte parter-dag

VKM inviterer de viktigste berørte partene (nivå 3) til berørte parter-dag. En slik dag vil også være en del av EFSA kontaktpunktarbeid. Målet med dagen vil være å:

- informere om aktuelle aktiviteter i VKM og EFSA
- innhente synspunkter på VKMAs arbeid
- diskutere temaer av felles interesse
- styrke relasjonen mellom de berørte partene og VKM, og mellom deltagerne

Representanter for oppdragsgiverne inviteres også. I tilknytning til dagen kan det f.eks. legges møte med Artikkel 36-institusjoner.

Ansvarlige: Administrasjonssjef og kommunikasjonssjef

Arrangere frokostseminarer

Kunnskap om mattrygghet og miljø er etterspurt blant målgruppene.

Frokostseminarer kan arrangeres for smale og brede målgrupper, og også være en del av EFSA kontaktpunktarbeid. VKM kan arrangere frokostseminarer alene eller f.eks i samarbeid med Mattilsynet/Miljødirektoratet, avhengig av tema.

Eksempler på temaer kan være: hva vet vi om fremmedstoffer i sjømat, eller søtstoffer i mat og drikke.

Eksempel på agenda:

- 0800-0830: Enkel frokost og kaffe/te/juice
- 0830-0835: Velkommen og kort om VKM v/ VKMs direktør
- 0835-0900: Faglig innlegg
- 0900-0915: Spørsmål og kommentarer
- 0915-0920: Oppsummering og takk for i dag

Ansvarlige: Kommunikasjonssjef og koordinator(er)

Delta på Forskningstorget

Forskningstorget er en arena hvor VKM kan styrke dialogen med publikum, særlig barn og unge, og lærere. Forskningstorget er en arena hvor VKMs ansatte kan øve på å kommunisere med alle som ikke har fagkunnskap. Forskningstorget er også en arena for å knytte kontakt med Forskningsrådet og for å gjøre VKM kjent i vitenskapelige miljøer. Forskningstorget bidrar til at de ansatte i sekretariatet til VKM blir bedre kjent med hverandre og med hverandres fagområder.

Ansvarlig: Kommunikasjonssjef er prosjekteier (det vil si ansvarlig i ledergruppen), det nedsettes prosjektgruppe med prosjektleder hvert år.

Delta på andres møter

Vi kan aktivt invitere VKM til å holde innlegg om VKM. I kommunikasjonsplanene for risikovurderingene bør vi vurdere hvilke arenaer som egner seg for å presentere vurderingene i form av innlegg og abstracts/postere.

Ansvarlige: Kommunikasjonssjef og prosjektleder for risikovurderingsprosjektene

Arrangere oppdragsgiverdag med Mattilsynet og Miljødirektoratet

VKM har mye å tjene på en tettere dialog med de som er saksbehandlere i Mattilsynet og Miljødirektoratet, og dermed observatør i arbeidet med en risikovurdering. Erfaring fra oppdragsgiverdagen i 2016 viste at det også kan være nyttig at ledere hos oppdragsgiverne inviteres. Målgruppen for oppdragsgiverdagen kan variere med tema. Om oppdragsgiverdag skal arrangeres årlig eller annet hvert år, besluttes ut fra behov.

Hensikten med en slik dag vil være å:

- informere om aktuelle saker fra VKM og EFSA
- diskutere problemstillinger av felles interesse knyttet til dialogen VKM-oppdragsgiver
- få innspill til måten VKM jobber på
- styrke saksbehandlernes bestillerkompetanse

Ansvarlig: Prosjekteierne for Mattilsynet og Miljødirektoratet og kommunikasjonssjef

Kommunikasjonsnettverk for kommunikatører

VKMs kommunikasjonssjef og medlem av CEN (Communication Experts Network) informerer kommunikasjonsansvarlige hos oppdragsgiverne, Helsedirektoratet, Miljødirektoratet, kunnskapsinstitusjonene, matdepartementene og KLD før og etter møtene i CEN. Videreutvikle nettverket til en LinkedIn-gruppe og for eksempel et årlig fagmøte om risikokommunikasjon.

Det har vist seg viktig å kjenne hverandre og at de kommunikasjonsansvarlige har god kjennskap til VKM når det oppstår krevende saker.

Ansvarlig: Kommunikasjonssjef

Dialog med berørte parter i risikovurderingene

Dialog med oppdragsgiverne Mattilsynet og Miljødirektoratet i bestilling, gjennomføring og publisering er beskrevet i samhandlingsavtalene. Dialog med observatører og Artsdatabanken står også beskrevet i egne dokumenter.

Bruke høringsekspert

Høringsekspert (på engelsk hearing expert) er en person som i kraft av sin spesialistkunnskap innenfor et spesifikt område inviteres av VKM til å dele denne informasjonen med den aktuelle prosjektgruppen og/eller faggruppen ved et begrenset antall

anledninger. Høringseksperter er ikke medlem av prosjektgruppen. Det stilles ingen krav til formell utdanning hos høringseksperter.

Høringseksperter kan formidle eller kommentere på faktainformasjon. Dette kan høringseksperter gjøre ved f.eks å holde foredrag, være vert for et feltbesøk, besvare konkrete faktaspørsmål, kommentere på faktainformasjon i kapitler eller kommentere på en disposisjon til risikovurdering.

Det er utarbeidet egne rutiner for bruk av høringseksperter for å lette arbeidet for prosjektlederne.

Arrangere informasjonsmøter underveis i arbeidet med en risikovurdering

VKM publiserer omtale av alle bestillinger på nettsidene og deler informasjon i sosiale medier.

For å sikre at målgruppene har god kjennskap til VKM og oppdraget før publisering, vil det i visse saker være nyttig å arrangere informasjonsmøter, enten som åpne møter eller for grupper av berørte parter, som for eksempel en næring eller journalister.

Et slikt møte vil være et rent informasjonsmøte for å orientere om hva VKM er bedt om å vurdere, hvordan VKM jobber og hva slags type rapport som vil bli publisert. Hensikten er å sikre at målgruppene får kjennskap til arbeidet, slik at de selv kan forberede sitt kommunikasjonsarbeid og slik at det ikke oppstår misforståelser om hva VKM er og gjør. VKM på sin side vil kunne få bedre kunnskap om målgruppens informasjonsbehov. Møtet må ikke forveksles med et høringsmøte. Foreløpige konklusjoner vil ikke bli presentert på et slikt møte.

VKM kan arrangere møtet alene eller sammen med oppdragsgiver. Behovet for et møte, vurderes fra sak til sak. Informasjon om åpne møter legges på nettsidene. VKM har dialog med oppdragsgiver rundt organiseringen av informasjonsmøter.

Ansvarlig: Kommunikasjonssjef i samarbeid med prosjektleder

Åpne overleveringsmøter

I store saker arrangerer VKM og Mattilsynet åpne overleveringsmøter, i tillegg til å kommunisere risikovurderingene i elektroniske kanaler. Møtene annonseres på begge nettsider og e-post sendes ut til nivå 2 og 3-kontakter. Mattilsynet og VKM blir enige om når det skal holdes overleveringsmøter og planlegger og gjennomfører dem sammen.

Typisk agenda er:

- Mattilsynet ønsker velkommen
- Mattilsynet v/direktør eller en annen forteller om oppdraget
- VKMs direktør takker for oppdraget og overleverer rapporten
- Faglig ansvarlig presenterer rapporten
- Mattilsynet gir kort kommentar til rapporten
- Det åpnes for spørsmål fra salen

Møtene bidrar til å synliggjøre arbeidet, til at målgruppene får bedre kjennskap til VKM og til at VKM får møte de berørte partene personlig. Mattilsynet og VKM legger ut felles informasjon i forkant av slike møter.

Ansvarlig: Kommunikasjonssjef i samarbeid med prosjektleder

Lister over berørte parter

Generell liste

Det opprettes en felles liste for VKM, inkludert EFSA's kontaktpunkt, med oversikt over berørte parter.

I listen legges det inn variabler som rolle (virksomhet, toppleder, ansatt osv.) og nivå (internasjonal, europeisk, osv.).

Ansvarlig: Listene eies av Kommunikasjon, men alle i sekretariatet kan redigere den.

Liste over journalister og bloggere

VKM har en liste over medier og journalister. Den har flere variabler, som den generelle listen, slik at det er lettere å skreddersy utsendelser.

Ansvarlig: Listene eies av Kommunikasjon, men alle i sekretariatet kan redigere den.